

AIGUA, GESTIÓ I DINERS

GERMÀ BEL

(Publicat a *La Vanguardia*, 28 de febrer de 2012)

Dies rics en assumptes econòmics aquests últims. Per exemple, l'assumpte de EuroVegas, sobre el qual em semblen molt raonables les posicions del Govern de la Generalitat, així com dels alcaldes metropolitans que s'han pronunciat. O els canvis en els organismes reguladors espanyols, que provocaran la disminució de rang de la Comissió del Mercat de Telecomunicacions, la seu de la qual es va traslladar a Barcelona a mitjans de la dècada passada. La meua opinió sobre aquest desenllaç ja va ser publicada en aquestes mateixes pàgines el 28 de maig de 2004 ("¿Qué sede en Barcelona?"), Abans que el trasllat de la CMT fos aprovat i posat en pràctica; no cal reiterar-la ara.

Un altre assumpte de gran rellevància, i aquest sí situat dins de la capacitat de decidir de les institucions catalanes, és la possible privatització d'Aigües Ter Llobregat (ATLL), empresa pública de la Generalitat que actua en el cicle de subministrament de l'aigua. La situació financera d'ATLL està hipotecada pel gran deute acumulat, com la de l'Agència Catalana de l'Aigua. La privatització pot semblar temptadora al govern català, encara que hi ha algunes reflexions que hauria de ponderar abans de prendre decisions definitives.

Com ja he comentat en altres ocasions, en serveis com el subministrament d'aigua, amb característiques de monopoli natural, no hi ha diferències sistemàtiques de costos entre gestió pública i privada. Si de cas, les tarifes poden ser una mica més altes amb gestió privada, perquè la recuperació de cost per tarifa és més gran, i el subsidi del pressupost menor. Els governs semblen aprofitar la privatització de la gestió de l'aigua per augmentar la repercussió del cost sobre l'usuari. D'altra banda, la privatització en aquest sector és de les més complexes, per la gran dificultat per aconseguir competència pel contracte, i per la percepció social de l'aigua com a servei públic bàsic. Per això és el sector en què la privatització hagi tingut més fracassos, sobretot quan hi ha problemes d'accessibilitat assequible, com en alguns països d'Amèrica Llatina.

A Catalunya hi ha llarga tradició de gestió privada en el servei urbà de l'aigua. Més del 80% de catalans reben el seu servei urbà d'aigua d'empreses privades. Per això, no crec que la discussió sobre la privatització d'ATLL hagi de tenir grans ingredients ideològics. En aquest context, hi ha un aspecte que el govern hauria de considerar donades les restriccions pressupostàries del moment: el servei de l'aigua és el menys apropiat per buscar recursos amb què fer front a despeses generals. És bo recordar l'experiència: les privatitzacions en aquest sector per motius fonamentalment financers solen acabar malament. És ben sabut que els usuaris hauran de pagar més en el futur, ja que l'acumulació del deute ho fa inevitable en la pràctica. Aquesta és la variable financera rellevant en l'equació de l'aigua a Catalunya, i no si ATLL és pública o privada.